

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten een maximale onafgebroken stallingsduur van 2 weken in te stellen voor de aangewezen openbare fietsenstallingen in de binnenstad en Wyck. Met deze maatregel kan ervoor worden gezorgd dat deze stallingen vrij gemaakt en gehouden worden van ongebruikte fietsen. Hierdoor ontstaat er meer beschikbare stallingsruimte voor bezoekers en bewoners van de binnenstad. Verder heeft het college besloten dat vanaf oktober 2021 € 25,- in rekening wordt gebracht voor het ophalen van een fiets bij het fietsdepot. Dit zal gebeuren bij wijze van proef voor de duur van 1,5 jaar. De aanpak wordt eind 2022 geëvalueerd en op basis daarvan besluit het college of en in welke vorm de maatregel structureel wordt voortgezet. Beide maatregelen vloeien voort uit het Actieplan Fietsparkeren Maastricht 2020-2025 en dragen bij aan het stimuleren van positief fietsgedrag. Dit besluit sluit aan op de al eerder gestarte acties zoals het uitbreiden van stallingsmogelijkheden én de start van de bewustwordingscampagne #posifiets.

Beslispunten

1. Vaststellen van een maximale onafgebroken stallingsduur van 2 weken voor de in het bijgevoegde aanwijzingsbesluit genoemde openbare (brom)fietsstallingsgebieden op grond van artikel 5.1.11, lid 3 van de APV
2. Intrekken van het deel van het bestaande aanwijzingsbesluit gelet op het bepaalde in artikel 5.1.11 APV van 22 maart 2016, inwerking getreden op 29 april 2016, voor zover dit ziet op artikel 5.1.11 lid 3 (Romeinse II bepaling in aanwijzingsbesluit).
3. Akkoord te gaan met het in rekening brengen van € 25,- voor het ophalen van verwijderde fietsen bij het fietsdepot vanaf oktober 2021 voor de duur van minimaal 1,5 jaar.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 25 mei 2021:

Conform.

1. Aanleiding

In het coalitieakkoord 2018-2022 “Maastricht onbegrensd en ontspannen” is als invulling van de ambitie een duurzame en bereikbare stad te willen zijn, de doelstelling opgenomen om de mobiliteitstransitie richting voetganger, fiets en openbaar vervoer te bevorderen. Het ‘Actieplan Fietsparkeren Maastricht 2020-2025’ is hiervan een nadere uitwerking. In het actieplan zijn 12 actielijnen vastgesteld. Dit collegevoorstel ziet specifiek op de uitwerking van de volgende actielijnen:

- Actielijn 4: onderzoek fiets uit fietsdepot ophalen niet meer gratis te laten zijn;
- Actielijn 10: onderzoek wat handhaving op grond van de APV zou kunnen inhouden.

2. Context

Het Actieplan Fietsparkeren staat een integrale aanpak voor van duidelijke regels voor fietsers, voldoende stallingen, een prikkelende communicatie- en bewustwordingscampagne en de inzet van toezicht en handhaving. Begin dit jaar zijn de eerste nieuwe stallingen geplaatst in Wyck en Sint Maartenspoort. Na de zomer worden de stallingen in het westelijke deel van de binnenstad verder uitgebreid. Op 10 april is de communicatiecampagne #posifiets van start gegaan. Deze campagne is gericht op het informeren over voorzieningen, mogelijkheden en geldende regels voor fietsers, het stimuleren van positief fietsgedrag en het vergroten van bewustwording over wat fietsers bijdragen aan de stad, maar ook wat fietsgedrag voor effect heeft op andere gebruikers van de openbare ruimte.

Het Actieplan Fietsparkeren is een beleidsdocument waarin uitvoeringsdoelstellingen staan ten aanzien van het thema fiets in Maastricht. In de Algemene Plaatselijke Verordening Maastricht 2006 (APV) staan in de artikelen 2.4.12; 5.1.10; 5.1.11 en 5.1.12 maatregelen ter voorkoming van fietsoverlast in de openbare ruimte.

3. Gewenste situatie

1. Vaststellen maximale onafgebroken stallingsduur voor drukke gebieden

Het Actieplan Fietsparkeren streeft naar het uitbreiden van beschikbare stallingscapaciteit. Het bijplaatsen van stallingen draagt hier uiteraard aan bij. Het beste resultaat realiseren we echter als het bijplaatsen gecombineerd wordt met een zo effectief mogelijk gebruik van de bestaande stallingen. Het doel is dat stallingen alleen bezet worden door in gebruik zijnde fietsen. We willen voorkomen dat stallingen verworden tot opslagplek voor ongebruikte fietsen. In preventieve zin wordt via de communicatiecampagne hiervoor aandacht gevraagd en ontwikkelt de gemeente samen met onderwijsinstellingen, woningbouwverenigingen, Kringloop Zuid, Fietsbank Maastricht en de MTB initiatieven om ervoor te zorgen dat fietsen een tweede leven krijgen.

Via regelgeving kan ook worden gestimuleerd dat fietsen niet langer dan een bepaalde periode onafgebroken in een stalling worden geparkeerd. Het voorstel is op grond van artikel 5.1.11, lid 3 van de APV de stallingen in de binnenstad en Wyck, zoals aangemerkt in bijlage 1, aan te wijzen als stallinggebieden waar een maximale onafgebroken stallingsduur van 2 weken gaat gelden. Deze termijn sluit aan bij de stallingsduur die ook geldt voor drukke gebieden in andere steden, zoals bijvoorbeeld Amsterdam. Naast dat dit besluit duidelijkheid geeft over het feit dat de stallingen bedoeld zijn voor relatief kort parkeren, biedt het de gemeente ook de mogelijkheid te lang gestalde fietsen te verwijderen. Hierdoor creëren we meer beschikbare stallingsruimte. Uiteraard worden fietsers eerst via de campagne #posifiets geïnformeerd over de maximaal toegestane stallingsduur voordat op de regel wordt gehandhaafd. Via deze campagne worden fietsers ook geattendeerd op alternatieve locaties en mogelijkheden waar het wel mogelijk is een fiets langer dan twee weken onafgebroken te stallen. Daadwerkelijke handhaving start vanaf medio juni. Door middel van een label worden fietsers erop gewezen dat de maximale onafgebroken stallingsduur 14 dagen bedraagt en dat de fiets wordt verwijderd als geconstateerd wordt dat deze termijn wordt overschreden.

In het gebied waar de maximale stallingstermijn gaat gelden, is het niet toegestaan buiten de stalling te parkeren. Tijdens de ophaalronde van handhaven worden daarom naast de te lang gestalde fietsen, eveneens de foutief gestalde fietsen (fietsen buiten de stalling) in het handhavingsgebied verwijderd. Ook deze fietsers ontvangen voordat overgegaan wordt tot verwijderen eerst een waarschuwing door middel van een label. Zij krijgen een uur de tijd om de fiets zelf te verplaatsen, voordat de gemeente de fiets verwijdert. Uiteraard wordt er in alle gevallen proportioneel gehandhaafd. Voor fietsen die vanwege hun omvang (denk aan bakfietsen en fietsen met brede banden) niet in de rekken passen, geldt dat er gedurende de looptijd van het Actieplan Fietsparkeren gezocht wordt naar alternatieve stallingsmogelijkheden. Zolang deze nog niet beschikbaar c.q. gerealiseerd zijn, wordt terughoudend gehandhaafd op deze fietsen.

Verwijderde fietsen kunnen worden opgehaald bij het fietsdepot aan de Gerardusweg.

2. Kostenverhaal op overtreder

Voorstel is om vanaf 1 oktober 2021 € 25,- kosten in rekening te gaan brengen voor het ophalen van een fiets bij het fietsdepot aan de Gerardusweg. Hier worden door de gemeente verwijderde fietsen gedurende de daarvoor geldende wettelijke termijn bewaard. Het betreffen foutgeparkeerde, te lang geparkeerde en verwaarloosde fietsen die in de openbare ruimte worden aangetroffen. Voordat een fiets wordt verwijderd wordt aan de betreffende fiets een label bevestigd met daarop de mededeling dat de fiets binnen een bepaalde termijn dient te worden verwijderd. Gebeurt dit niet, dan wordt

overgegaan tot verwijdering van de fiets. De fiets wordt vervolgens opgeslagen in het depot aan de Gerardusweg. Deze handhaving op fietsparkeren heeft de juridische vorm van een last onder bestuursdwang: een herstelsanctie in de zin van artikel 5:21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In artikel 5:25 van de Awb is wettelijk geregeld dat toepassing van bestuursdwang kan geschieden op kosten van de overtreder. Tot de kosten van bestuursdwang behoren in dit geval de kosten voor het verwijderen van de fiets, vervoer richting het depot en opslag in het depot. Het bedrag van € 25,-- sluit aan op de bedragen die vergelijkbare gemeenten, zoals Delft en Groningen, hanteren. De kosten voor het ophalen moeten ter plekke worden gepind.

Een bedrag van €25,-- is niet kostendekkend, maar blijkt in de praktijk wel effectief. Het geeft een duidelijk signaal af en is niet zo hoog dat fietsers hun fiets niet meer komen ophalen. Belangrijkste reden op dit moment voor het invoeren van de maatregelen is om te tonen dat in Maastricht wordt verwacht dat de fietsregels worden nageleefd. Het dient als een stimulans én komt tegemoet aan de wens van vele mensen in Maastricht die hun fiets wel goed parkeren. Tijdens de dialogosessies in het kader van het opstellen van het Actieplan Fietsparkeren werd de gemeente meermaals verzocht, in aansluiting op vele andere gemeenten, kosten in rekening te gaan brengen voor het ophalen van de fiets. Het voorstel is om de maatregel vanaf 1 oktober 2021 in te voeren voor de duur van minimaal 1,5 jaar. De tussenliggende periode beschouwen we als een periode van gewenning aan de aangescherpte regelgeving en intensivering van de handhaving. De wenperiode biedt de organisatie de gelegenheid de benodigde praktische maatregelen te realiseren. Eind 2022 wordt de maatregel geëvalueerd in combinatie met de andere genomen maatregelen in het kader van het Actieplan Fietsparkeren. Naast de effectiviteit zal ook de kostendekkendheid van deze maatregel onderwerp zijn van evaluatie. Op basis van de uitkomsten kan het college besluiten of en in welke vorm de maatregel wordt gecontinueerd.

3. Intrekken aanwijzingsbesluit d.d. 22 maart 2016, in werking getreden op 29 april 2016.

Bij besluit van 22 maart 2016 heeft het college de openbare fietsenstallingen aan de oostzijde van het station, de stalling op het Stationsplein, de verdiepte stallingen bij het streekbusstation en de stallingen in de middenberm van de Stationsstraat aangewezen als gebied waar het verboden is (brom)fietsen langer dan twee weken onafgebroken te stallen. De stallingen die hiermee worden aangewezen zijn er inmiddels echter niet meer. Voorgesteld wordt daarom dit aanwijzingsbesluit voor zover dit betrekking heeft op het vaststellen van een maximale stallingsduur (artikel 5.1.11, lid 3 APV), in te trekken. Dit betekent dat het onder Romeinse II bepaalde in het bestaande aanwijzingsbesluit komt te vervallen. Het bepaalde in Romeinse I blijft onverkort van toepassing.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het faciliteren van voldoende parkeergelegenheid voor fietsen kan als stimulans dienen om sneller de fiets te gebruiken in plaats van de auto of het openbaar vervoer. Dit is beter voor de gezondheid en het milieu.

5. Effect op de openbare ruimte

Beoogd wordt om het parkeren van fietsen in de stad beter te reguleren, en zodoende voldoende parkeergelegenheid en een opgeruimde stad te bewerkstelligen. Dit kan mensen tevens stimuleren om sneller de fiets te nemen in plaats van de auto, hetgeen een positieve uitwerking kan hebben op de autoparkeerdruk in de stad.

6. Personeel en organisatie

Binnen de reeds gereserveerde handhavingscapaciteit voor de uitvoering van het Actieplan Fietsparkeren kunnen de voorliggende maatregelen worden uitgevoerd in 2021 en 2022. Eind 2022 vindt er een evaluatie van het Actieplan Fietsparkeren plaats. Hierbij zal tevens een voorstel worden gedaan over hoe verder te gaan met de structurele inzet van fietshandhaving. Nu is hier vanuit het fietsparkeerplan tijdelijk extra geld voor beschikbaar gesteld. Het betreft geen structurele voorziening voor extra handhavingscapaciteit na 2022.

Op dit moment ontvangen we nagenoeg geen bezwaarschriften tegen het verwijderen van een fiets. Dit verandert mogelijk op het moment dat er kosten in rekening gebracht gaan worden voor het ophalen van een fiets. Bezwaren ontvangen andere gemeenten voornamelijk van foutparkeerders. De gemeente Amsterdam geeft aan dat dit circa 10 procent is van alle opgehaalde fietsen. Als we rekenen met dit percentage en ons baseren op onze ervaring bij het stationsgebied (dat is de enige plek in de stad waar structureel op fout gestalde fietsen wordt gehandhaafd) zouden we rekening moeten houden met ca. 350 bezwaren op jaarbasis. De juridische capaciteit die hiervoor nodig is, is ca 0,25 fte. Dit wordt voor de pilotfase opgevangen binnen het beschikbare budget van het Actieplan Fietsparkeren. Onze verwachting is dat dit een ruime inschatting is. We investeren immers veel in informatievoorziening en hanteren een wenperiode. De pilotfase gaat uitwijzen hoeveel juridische capaciteit de maatregel in werkelijkheid vraagt.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Ten behoeve van de registratie van handhaving op fietsparkeren en opslag van fietsen in het depot wordt gebruik gemaakt van het reeds beschikbare zaaksysteem PerfectView (gekoppeld aan CityControl).

8. Financiën

Binnen het Actieplan Fietsparkeren zijn middelen gereserveerd voor de inzet van extra handhaving capaciteit gedurende de looptijd van het programma voor het uitvoeren van de benoemde actielijnen. Het voorliggend collegevoorstel geeft invulling aan deze actielijnen. Binnen de hiervoor gereserveerde handhaving capaciteit kan invulling worden gegeven aan de voorgestelde maatregelen. De geschatte extra kosten voor de afhandeling van bezwaar en beroep van circa € 23.000,- die het in rekening brengen van kosten met zich meebrengt, worden gefinancierd uit de begroting van het Actieplan Fietsparkeren. De pilotfase wijst uit wat de structurele kosten zullen bedragen. Op grond van een evaluatie eind 2022 bepaalt het college of de maatregelen worden gecontinueerd. Een financiële onderbouwing zal onderdeel uitmaken van dit besluit.

De eenmalige kosten die gemaakt moeten worden om het in rekening brengen van kosten mogelijk te maken, denk onder andere aan het realiseren van een werkplek, het realiseren van een internetaansluiting en de aanschaf van een pinautomaat, bedragen € 2.500,-. Deze worden bekostigd vanuit het Actieplan Fietsparkeren. De structurele kosten voor de internetaansluiting bedragen maandelijks € 69,- en worden opgenomen in de algemene fietsbegroting van de gemeente.

Tegenover deze extra kosten staan ook extra inkomsten. Vanaf 1 oktober wordt voor opgehaalde fietsen een bedrag van € 25,- in rekening gebracht. Het moet uitwijzen of door deze maatregel het percentage opgehaalde fietsen verandert. Mogelijk worden er minder verwaarloosde fietsen opgehaald. Door de verscherpte regelgeving en het intensiveren van de handhaving in de binnenstad zal echter het aantal fietsen in goede toestand toenemen. Ervaring is dat ca 50% van de foutief geparkeerde fietsen weer wordt opgehaald. Er vanuit gaande dat dit het geval is, gecombineerd met onze ervaring bij het station, zou de maatregel ca. € 93.825,- inkomsten kunnen genereren. Met dit bedrag kunnen de extra te maken kosten worden opgevangen. Het eventuele overschot wordt gedurende de pilotfase ingezet voor maatregelen in het kader van het Actieplan Fietsparkeren. De pilot moet uitwijzen of onze aannames juist zijn. Dit wordt nauw gemonitord.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

De maatregelen geven invulling aan twee actielijnen uit het Actieplan Fietsparkeren. Dit programma is opgesteld in samenwerking met belanghebbenden, zoals Arriva, Fietsersbond, buurtplatforms, ondernemers, Samen Onbeperkt, Maastricht Bereikbaar, University Maastricht, Zuyd Hogeschool, studentenverenigingen, stadsbeheer, Katholieke Bond van Ouderen (KBO), Samenwerking Bewoners-Ondernemers-Studenten (BOS), Koninklijk Horeca Maastricht/Heuvelland, Vereniging Eigenaren Binnenstad Maastricht (VEBM), deelfietsstelsysteem SWAP en overige belangstellenden.

11. Voorstel

1. Vaststellen van een maximale onafgebroken stallingsduur van 2 weken voor de in het bijgevoegde aanwijzingsbesluit genoemde openbare (brom)fietsstallingsgebieden op grond van artikel 5.1.11, lid 3 van de APV;
2. Intrekken van het deel van het bestaande aanwijzingsbesluit gelet op het bepaalde in artikel 5.1.11 APV van 22 maart 2016, inwerking getreden op 29 april 2016, voor zover dit ziet op artikel 5.1.11 lid 3 (Romeinse II bepaling in aanwijzingsbesluit);
3. Akkoord te gaan met het in rekening brengen van € 25,-- voor het ophalen van verwijderde fietsen bij het fietsdepot vanaf oktober 2021 voor de duur van minimaal 1,5 jaar.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De maatregelen worden onderdeel van de campagne #posifiets. Vanaf 10 april worden inwoners en bezoekers geïnformeerd. Vanaf juni start team handhaven openbare ruimte met het handhaven op de maximale toegestane stallingsduur. Dit gebeurt locatiegewijs. Tijdens de handhavingsronde wordt ook tegen foutief gestalde fietsen rondom de stallingen gehandhaafd. Vanaf 1 oktober wordt gestart met kostenverhaal. Beide maatregelen worden eind 2022 geëvalueerd als onderdeel van de tussenevaluatie Actieplan Fietsparkeren, waarna het college een besluit neemt over het al dan niet continueren van de maatregelen.